

Stagekaart Minor Leiderschap in het onderwijs – 2024/2025

In deze stagekaart wordt in het kort de belangrijkste zaken met betrekking tot de Minor ‘Leiderschap in het onderwijs’ omschreven. Er wordt kort ingegaan op de inhoud van de minor én de wijze/omvang van begeleiding die gevraagd wordt. Deze minor maakt onderdeel uit van de Pabo aan de Hogeschool van Arnhem Nijmegen (HAN).

Lengte	circa 15-20 weken
Periode	Half februari – half juni
Dagen	<ul style="list-style-type: none">- De student loopt minimaal één dag (8 uur) per week stage.- Op de dag waarop de studenten lessen in het kader van de minor volgen vinden er in principe geen stage-activiteiten plaats. Voor dit collegejaar is dat de maandag (van 12.15u t/m 17.00u).- Naast een vaste stagedag per week kan het wenselijk zijn om af en toe een andere dag(deel) in de week te kiezen voor de stage, zodat de student zoveel mogelijk verschillende elementen van de taken en rollen van een schoolleider kan zien.- De stagebegeleider en de student bepalen in onderling overleg welke dagen / dagdelen het meest geschikt zijn voor de stage.
Stagetype	Begeleide (meeloop)stage
Begeleiding(stijd)	<p>De minorstudent is in principe aanwezig bij alle activiteiten die door de schoolleider worden ondernomen. In onderling overleg wordt bepaald in welke dat niet het geval kan zijn.</p> <p>Uiteraard kan een student ook (kleine) leidinggevende activiteiten oppakken die moeten worden gedaan in de school die in het verlengde liggen van de minor. Het is echter niet de bedoeling dat de student continu wordt ingezet voor klusjes.</p> <p>De student werkt tijdens de stage vanuit de minor aan twee grote eindopdrachten (Denkkracht en Daadkracht) en een aantal tussentijdse deelopdrachten. Voor Denkkracht krijgt de student verschillende suggesties van deelopdrachten (o.a. observeren van gesprekken, vergaderingen, analyseren schoolstructuur etc.) en wordt op de HAN theorie aangeboden. Het denkkrachtgedeelte wordt met een portfolio en assessment op de HAN afgesloten.</p> <p>Voor Daadkracht dient de student, in overleg met de persoon bij wie hij/zij stage loopt, een project/activiteit op zich te nemen en uit te voeren die past binnen de agenda van de stageschool. Hierin gaan ze een aspect van leidinggeven aan den lijve ervaren. Ze sluiten dus aan bij een thema binnen uw school waarbij zij de verantwoordelijkheid op zich nemen voor (een deelaspect van) dat thema. Het is een voorwaarde dat hierin ook een appèl wordt gedaan op communiceren, afstemmen en draagvlak creëren.</p> <p>De begeleiding van de leidinggevende bij wie de student stage loopt biedt de student de volgende mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none">- elke stagedag zoveel mogelijk ruimte bieden aan de student om mee te kijken en mee te doen met de activiteiten die de leidinggevende bij het dagelijks werk als leidinggevende uitvoert;- observeren, aansturen en bespreken van de activiteiten die de student onderneemt in het kader van de minor en het geven van feedback en feedforward daarbij;- delen van kennis en ervaringen als leidinggevende met de student zodat deze hiervan leert en tot inzichten kan komen over wat het geven van leiding in het onderwijs inhoudt (bewust tijd vrijmaken (richtlijn: 1 uur per stagedag) om met de student in gesprek te gaan over de ervaringen op de stageschool en dat wat er bij de student leeft ten aanzien van de minor);- bekijken van eventuele tussenproducten en het eindproduct Daadkracht en deze van feedback en ondertekening voorzien. Dit zou minimaal halverwege (stand-van-zaken-gesprek) en bij de afronding van de stage moeten gebeuren.

Omschrijving minor 'Leiderschap in het onderwijs'

Het centrale doel van de minor is: "Beschik ik over leiderschapskwaliteiten en is het schoolleiderschap in de toekomst iets voor mij?" Het betreft dus een eerste oriëntatie op leiderschap. De student wordt binnen de minor niet opgeleid tot leidinggevende en hoeft dus niet aan te tonen of hij/zij een goede schoolleider is. De student dient wel aan te tonen dat hij/zij zich voldoende georiënteerd heeft op het schoolleiderschap. De minor wordt aangeboden aan studenten van de Pabo en de lerarenopleidingen (ILS) van de HAN en aan studenten die buiten de HAN een lerarenopleiding volgen. De minor is een combinatie van theorie (opleidingsdeel) en praktijk (stage).

Elke week is er een lesdag op de HAN waarbij theorie over leiderschap, de organisatie van een school, het uitwisselen van (stage)ervaringen en het doen/uitwerken van kleine opdrachten thematisch aan bod komen. Qua thema's kan dan worden gedacht aan 'Organisatiestructuren', 'Communicatie vanuit leiderschap', 'Leiderschapscompetenties en -rollen', 'Professioneel gedrag', 'Schoolcultuur', 'Kwaliteitszorg', 'Koers en schoolbeleid', 'Financiën van een school', 'Externe relaties' en 'Beheerstaken'. Naast de vaste docenten die de lessen verzorgen worden er regelmatig gastdocenten uitgenodigd die een dagdeel verzorgen. Dit zijn leidinggevendenden uit het werkveld die hun kennis en inzichten willen delen met de minorstudenten. De student wordt gestimuleerd om alle input vanuit de opleidingsdagen te relateren aan hetgeen hij/zij bij u op de stageschool waarneemt.

Naast het opleidingsdeel op de HAN gaan de studenten minimaal één dag per week stagelopen op een school in het primair onderwijs (pabo studenten) of het voortgezet onderwijs (studenten van de overige lerarenopleidingen). Daar lopen zij mee met een schoolleider/locatieleider/afdelingsleider en ervaren door die leidinggevendenden te observeren, met hen in gesprek te gaan, professionele dialogen te voeren en voor hen praktische opdrachten uit te voeren die horen bij de dagelijkse gang van zaken op de school hoe het is om leiding te geven in het onderwijs. Tijdens de stage voeren de studenten ook opdrachten uit die ze vanuit de minor hebben meegekregen.

De minor is verdeeld in twee onderdelen: Denkkraft en Daadkraft.

Voor Denkkraft gaan studenten a.d.h.v. input vanuit de bijeenkomsten op de HAN op verschillende thema's in de stageschool enkele opdrachten uitvoeren, observeren, analyseren en theorie verwerken. Voor Daadkraft moeten zij, in overleg met hun stagebegeleider, een activiteit uitvoeren die past binnen de agenda van de stageschool zodat zij een aspect van leiding geven aan den lijve kunnen ervaren.

Leeruitkomsten/toetsproducten die de student uitvoert op de stageplek

I. Denkkraft (15 studiepunten)

Opdracht

Observeren van, registreren over, vragen over, interpreteren van, deelnemen aan en onderzoeken van zoveel mogelijk facetten van leidinggeven binnen een onderwijssetting en koppelen aan de inhoud en theorie die op de maandagen op de HAN wordt aangeboden.

Doel

Zicht krijgen op de wijze waarop een schoolorganisatie functioneert en welke leiderschapsrollen en -taken hierbij horen. De student neemt kennis van diverse modellen en instrumenten uit de management-literatuur en legt daarbij een relatie met hetgeen hij/zij waarneemt in de beroepspraktijk.

Werkwijze

- Stagedagen en -opdrachten

Gedurende de looptijd van de minor is de student minimaal 1 dag per week op stage. Hij/zij loopt mee met een leidinggevende binnen de school en oriënteert zich zo breed mogelijk op alle facetten van het leiderschap. De leidinggevende beschouwt regelmatig verslaglegging en voorziet de student via feedback en feedforward van commentaar.

Gedurende de looptijd van de minor voert de student praktijkopdrachten uit binnen de stageschool die in de minor worden uitgelegd en voorbereid. Er dient een uitwerking per praktijkopdracht te komen, waarin de student beschrijft hierin hoe de opdracht is aangepakt, en wat er geleerd is. Bij iedere opdracht wordt een koppeling gelegd met literatuur (boek uit de literatuurlijst, zelfgekozen bronnen: artikel, boek, Tedtalk, podcast etc.). De student maakt inzichtelijk welke kennis, inzichten en/of vaardigheden je hierbij hebt opgedaan.

De student vult gedurende zijn stageperiode zijn portfolio met o.a. de praktijkopdrachten, waarin o.a. zijn/haar doorgemaakte ontwikkelingen, bewustwordingen en groei wordt vastgelegd. Ook zal er door alle studenten een podcast gemaakt worden over literatuur omtrent theorieën van leidinggeven en organisatiestructuren in het onderwijs.

Dit portfolio wordt aan het einde van een reflectieverslag voorzien en is het uitgangspunt voor een assessmentgesprek waarbij het antwoord op de vraag: “Wil en kan ik leidinggeven?” centraal staat.

II. Daadkracht (15 studiepunten)

Opdracht

Leidinggeven aan (een deel van) een organisatieproces binnen een school.

Doel

Ervaren hoe het is om zelf actief leiding te nemen zodat zicht ontstaat op de leidinggevende kwaliteiten, stijlen en ambities van de student.

Werkwijze

De student gaat met een leidinggevende (op de stageschool) in gesprek over de agenda van de school: wat speelt er allemaal dit schooljaar? Qua inhoud en qua organisatie en processen. In overleg wordt één onderdeel uitgekozen waarbij de student een actieve leidinggevende rol gaat innemen. In de opdracht moet integraal leiderschap zichtbaar zijn. Dit betekent dat het niet uitsluitend ‘bureauwerk’ mag zijn; de student dient bij de opdracht actief samen te werken met andere geledingen binnen en/of buiten de school. De student legt het proces van het uitvoeren van de opdracht vast (logboek en portfolio) en houdt een collega-student steeds op de hoogte van wat er gedaan is en wat er gaat gebeuren. Vanuit de leidinggevende ontvangt de student regelmatig tussentijdse feedback.

Aan het eind van de minor(stage) maakt de student een overzicht over zijn/haar aandeel/rol in het schoolproces, in de vorm van een ‘promotievideo’. Deze video wordt gedeeld met de leidinggevende op de stageschool, met collega-studenten en de docenten van de HAN. Een voldoende voor de promotievideo in combinatie met een logboek met de feedback die op collegastudenten is gegeven sluit het onderdeel ‘Daadkracht’ van de minor af.

Vragen?

Heeft u vragen dan kunt u contact opnemen met Koen Henskens (koen.henskens@han.nl)